

Ο Κερκύρας Νεκτάριος για την καθαρότητα της καρδιάς του ανθρώπου ως καρπός της πνευματικής νήψης

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Κερκύρας, Παξών και Διαποντίων Νήσων

Ο Γ΄ Κατανυκτικός Εσπερινός τελέστηκε χθες στο Ιερό Προσκύνημα του Αγίου Σπυρίδωνος χοροστατούντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Κερκύρας, Παξών και Διαποντίων Νήσων κ. Νεκταρίου.

Μετά το πέρας της ακολουθίας και σε συνέχεια της σειράς ομιλιών του κατά τους κατανυκτικούς εσπερινούς της Αγίας Τεσσαρακοστής, ο Σεβασμιώτατος, εμπνευσμένος από τους λόγους του Αγίου Ησυχίου Επισκόπου Ιεροσολύμων, ανέπτυξε το θέμα της καθαρότητας της καρδιάς του ανθρώπου ως καρπός της πνευματικής νήψης. Αρχικά, ο Σεβασμιώτατος εξήγησε ότι η κάθαρση της καρδιάς του ανθρώπου είναι απόφαση ελεύθερη, ενώ τη διαχώρισε από την καθαρότητα

της καρδιάς. Η μεν κάθαρση αποτελεί ένα έργο, μία προσπάθεια, μία ενέργεια του ανθρώπου κατά τη διαδικασία της οποίας ο Θεός μας χορηγεί σταδιακά το Πανάγιο Πνεύμα το οποίο εγκαθίσταται στην καρδιά μας. Η καθαρότητα της καρδιάς από την άλλη είναι ένα δώρο του Θεού στο κέντρο της πνευματικής μας υπόστασης. Εμείς προσφέρουμε το χώρο του πνεύματός μας, τον οποίο προετοιμάζουμε με την κάθαρση από τα εμπαθή νοήματα, λόγους και πονηρά έργα ώστε να δεχθεί τη Χάρη του Θεού. Αυτήν την ετοιμασία της ψυχής, την οποία βοηθά πολύ η μονολόγιστος ευχή, περιγράφει εύστοχα ο Άγιος Ησύχιος με τη φράση «Αὕτη ἐστὶν ἡ τῆς καρδίας καθαρότης».

Μάλιστα, τα οφέλη της κάθαρσης για τον άνθρωπο είναι πολλαπλά. Κατ' αρχάς ο άνθρωπος αποβάλλει όλα εκείνα τα περιττά και άχρηστα στοιχεία τα οποία επισκιάζουν την ψυχή του όπως η κακία, η ηδονή και η φιλαυτία. Επίσης, ο άνθρωπος απελευθερώνεται από όλα εκείνα τα οποία εμποδίζουν τον πνευματικό του ορίζοντα, σκοτεινιάζουν την ψυχή του και δεν τον αφήνουν να ανασάνει πνευματικά. Έτσι, με την κάθαρσή του ο άνθρωπος δίνει θέση στο Θεό στη ζωή του και αποκαθιστά την επικοινωνία μαζί Του καθώς απαλλάσσεται από τις υπερβολικές μέριμνες οι οποίες λειτουργούν παρεμποδιστικά.

Η καθαρότητα όμως που επέρχεται δια της νήψεως αποτελεί αγαθό σπάνιο, τόσο για την εποχή του Αγίου Ησυχίου, αλλά πόσο μάλλον και για τη σημερινή εποχή. Αυτό συμβαίνει διότι η καθαρότητα της ψυχής αποτελεί αντικείμενο πολύτιμο και μεγαλειώδες. Αποτελεί τη δόξα της χάριτος της Θεού η οποία εγκαθίσταται στην κεκαθαρμένη ψυχή του ανθρώπου. Τότε, ο άνθρωπος αρχίζει να ενοράται τον Θεόν και να γίνεται μέτοχος των απόκρυφων μυστηρίων. Επιπλέον, φωτίζεται και αρχίζει πλέον να αντιλαμβάνεται το θέλημα του Θεού στη ζωή του.

Όμως, λόγω αυτού του μεγαλείου της καθαρότητας ο άνθρωπος τείνει να θεωρεί αυτόν το στόχο ακατόρθωτο, πεποίθηση η οποία ενισχύεται και από τον πόλεμο του πειρασμού. Η αποφυγή όμως αυτού του αγώνα, αποτρέπει τον άνθρωπο από την εφαρμογή στη ζωή του, του θελήματος του Θεού το οποίο αγγίζει με την καλλονή της καθαρότητας. Ακόμη, ο Άγιος Ησύχιος θεωρεί ως μεγάλο εχθρό του ανθρώπου σε αυτόν τον αγώνα της καθάρσεως την αμέλεια, την ακηδία, την αφροντισιά. Αυτά μάς απομακρύνουν από το στόχο της πνευματικής καλλιέργειας και της απόκτησης της Χάριτος του Θεού. Η επισήμανση αυτή όμως, στοχεύει στην εγρήγορση του ανθρώπου και στην ενίσχυσή του κατά τον πνευματικό αγώνα και όχι στην αποθάρρυνση. Ο άνθρωπος χρειάζεται να έχει επιμονή και να ασκεί βία στον εαυτό του ώστε να υπερβαίνει τις δυσκολίες που γεννά η αμέλεια. Εξ' άλλου, όπως επισημαίνει και ο Άγιος Ησύχιος, τη νήψη την μακαρίζει και Κύριός μας Ιησούς Χριστός καθώς λέγει «Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν

Θεὸν ὄψονται».

Μόνο όταν ο άνθρωπος στραφεί προς τον εαυτό του και τον μελετήσει προσεκτικά και παλέψει με τις εμπαθείς εκείνες πλευρές του και καθαρθεί θα δει το Θεό στον ουρανό. Θα Τον αισθανθεί. Θα Τον νιώσει. Θα Τον καταλάβει από τούτη μάλιστα τη ζωή. Όπως ο Αδάμ είδε τον πλάστη του. Αυτή η καθαρότητα της καρδιάς θα δημιουργήσει τις προϋποθέσεις ώστε ο άνθρωπος να συνειδητοποιήσει την παρουσία του Θεού στη ζωή του, τις δωρεές Του σε αυτόν, τη φιλανθρωπία Του.

Ο Άγιος Ησύχιος σε άλλο σημείο των λόγων του αναφέρει ότι η νήψη είναι τόσο ωφέλιμη και τόσο υψηλή για την πνευματική μας ανάπτυξη που αγοράζεται ακριβά. Δηλαδή έχει μεγάλη αξία και απαιτείται μεγάλος κόπος για την απόκτησή της. Ακόμη, και για εμάς που ζούμε μέσα στον κόσμο με όλες αυτές τις μέριμνες και τις δυσκολίες που συνεπάγεται αυτό, η νήψη και η κάθαρση δεν είναι ακατόρθωτος στόχος. Η επίρριψη ευθυνών στις δυσμενείς συνθήκες της ζωής μας αποτελεί απλώς μια δικαιολογία. Απλώς, απαιτείται μεγαλύτερος κόπος και προσπάθεια. Τα βιώματα της νήψεως είναι δυνατόν να τα αποκτήσουν και τα μικρά παιδιά καθώς είναι βιώματα του Αγίου Πνεύματος. Όπου, ο Θεός δει ανοικτή καρδιά, καθαρή από λογισμούς και θελήματα αμέσως αποστέλλει τη Χάρη Του. Αρκεί να βρει στην καρδιά του ανθρώπου αυτήν την αγαθή διάθεση και επιθυμία. Ας γίνουμε λοιπόν επιθυμητές των θείων χαρισμάτων του Αγίου Πνεύματος τα οποία επιτυγχάνονται μόνο με τη συνεχή νήψη στη ζωή μας. Ας είναι η νήψη το μεταφορικό όχημα το οποίο θα μας εισαγάγει στην ουράνιο ζωή και θα μας προσφέρει όλα τα αγαθά της πνευματικής ζωής, ενώ αφηνόμαστε στην πατρική φροντίδα του Θεού.

